

tiltakozott a delegáció esetleges határozatainak törvénytelenége ellen.

(A külügyi albizottság előadója.)

A magyar delegáció külügyi albizottsága ma délután ülést tartott, amelyen Wickenburg Márk helyébe Nagy Ferencet választották meg a bizottság előadójaul.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

Színházi műsor.

Szerdán *Leányvásár*, operett. (3/3)

Csütörtökön *Bál az udvarnál*, operett. Bemutató. (3/3)

Pénteken *Bál az udvarnál*, operett. (1/3)

Szombaton *Bál az udvarnál*, operett. (2/3)

Vasárnap este *Bál az udvarnál*, operett. (3/3)

Hétfőn *Váljunk el*, vígjáték. (3/3)

Keddén *Berkovics és társa*, operett. (2/3)

Szerdán *Hoffmann meséi*, zenedráma. (3/3)

Csütörtökön *Szerelem gyermeke*, szinmű, Odry Árpád fölléptével. (1/3)

Pénteken *Éva boszorkány*, szinmű. (Váradi Aranka és Odry Árpád föllépte.) Bemutató. Bérletszünet.

Szombaton *Éva boszorkány*, szinmű. (Váradi Aranka és Odry Árpád föllépte.) Bérletszünet.

Vasárnap délután *A görög rabszolga*, operett.

Vasárnap este *Berkovics és társa*, operett. (2/3)

* **Szinyei-Merse Pál kitüntetése.** Mint félhivatalosan jelentik, a király Szinyei-Merse Pál festőművészt, a képzőművészeti főiskola igazgatóját a *Szent István-rend kiskeresztjével* tüntette ki. Az erről szóló legfelsőbb kézirat a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fog megjelenni. Szinyei-Merse Pál a magyar képzőművészetnek egyik legnagyobb kitünősége, aki a magyar névnek külföldön is — legutóbb a római kiállításon — mindenféle becsületet, dicsőséget szerzett. Szinyei azok közül a festőink közül való, akiknek nagysága a legelső kulturáriumok művészeti nivójának mértékével mérve is imponáló. Courbet-től, továbbá Monet-től és Cézanne-től egészen függetlenül és tőlük különböző plein air festést teremtett meg, amelyben sikerült neki a természet saját színeit úgy visszaadni, amint azok a nap teljes világításában megjelennek. Ehez persze saját magának kellett összeállítani a színeit is. Már a hatvanas évek végén Münchenben készült tájképei valóságos plein air tanulmányok voltak, nemsókára megfestette a „Majális“-t, azt a remek művét, mely azóta a legnagyobb diadalokat szerezte neki. Ekkor még csak nagyon kevesen értették meg őt, a publikum és a kritika visszautasította a kísérleteit. Ez annyira elképedtettenítette, hogy letette az ecsetet, hazament sárosmegyei birtokára gazdálkodni s csak 1894-ben tudták rábírni barátai, hogy újra hozzáfogjon a festéshez. A francia impresszionisták nagy sikerei hozták meg az elismerést és elégtételt neki is s Szinyei-Merse Pál elfoglalhatta azt a helyet, amely tehetsége, alkotó zsenije révén őt joggal megilleti Minden festmény, mely az ecsetje alól kikerül, egy-egy újabb állomás azon a dicsőséges uton, amely a művészet legnagyobb alakjai közé vezette őt. A Szent István-rend, melyet most a mellére tűz az uralkodó elismerése, szép és díszes kitüntetés, amelyre Szinyei-Merse Pál már régen rászolgált, de amelynek adományozását a római világraszóló siker tette aktuálissá. A kitüntetett művész 1845 július 4-ikén született Szinye-Ujfaluban s 67 év mellett is teljes erőben, egészségben él a művészetnek s vezeti a fiatal magyar művészgeneráció nevelését.

A szegedi közpórház örültjei.

(Sürgős az új kórház. — Földön fet-rengő betegek. — Somogyi Szilveszter dr főkapitány nyilatkozata. — Hollós József dr a magyar kórházi viszonyokról.)

(Saját tudósítónktól.) Nincs Szegednek, de talán az országnak se még egy olyan középülete, amivel a sajtó és a közvélemény annyit foglalkozott volna, mint a szegedi közpórházzal. Ez a kivénhedt épület az elégedetlenség és a megbotránkozás szimbóluma. A betegek panaszkodnak, az orvosok panaszkodnak, a sajtó elégedetlenkedik, a város nagyon jól tudja, hogy a közpórház szégyene Szegednek és a vén, egészségtelen épület még mindig áll és kivigyorog minden tervet, amit ellene eszelnek ki a jobb érzésű emberek.

A hatóság az egészségtelen lakásokból kialakítja a lakókat, de a legegészségtelegebb középületből nem. Sok a tragikomikum abban, hogy Szegeden a beteg embereket a város legegészségtelegebb helyére zsufolják össze. Ennek a szégyenfészeknek legmegbotránkoztatóbb része az *elmeosztály*. Az az osztály, aminek éppen legjobban kellene berendezve lenni. Itt szalmazsákokon hevernek a betegek és két beteg helyett négynek van hely szorítva, ami gazdaságos beosztás ugyan, de égbekiáltó embertelenségre vall.

Sehol annyi botrány nem születik, mint a közpórház kicsiny, de piszkos elmeosztálya körül. Napirenden vannak a botrányok. Hisz nem egyszer megirtuk már, hogy az örülteket a szegedi rendőrség fogdájában kellett ápolni, mert a kórházban nem volt hely. Tudunkkal pedig a kórház épen azért épült, hogy a betegeket legyen hova elhelyezni. Szegeden ez nem áll. A kórház itt arra való, hogy állandó cikktéma legyen. Pedig annak is rossz.

Az ugyan már bebizonyosodott, hogy nincs értelme a közvéleményt megszólaltatni a botrányfészek ellen, hisz eredménye nem volt és beláthatatlan időközön belül nem is lesz. Azonban az események kényszerítenek bennünket rá. Szegeden megint megörült egy ember, persze hogy a rendőrségi szuterénben kellett volna elhelyezni, de szerencsére meghalt egy elmebajos és így az élőhalott a halott helyére kerülhetett. Privát szerencséje volt ennek az örültnek.

Az örültet Papp Péter Sándornak hívják, vasuti főszertárnok. Hétfőn este tört ki rajta az örület, bevitték a rendőrségre. A rendőrség intézkedett, lelkiismeretesen intézkedett, de a kórház, az nem. Hisz nem is kötelessége. Öreg, elaggott, mit kívánhat tőle az ember.

Papp Péter Sándor felesége így mondotta el a férje tragédiáját:

— Szerencsétlen férjem a Rókus-állomáson a műhelyben volt főszertárnok. Most beteg-állományban volt, mert régebben deliriumban szenved. Volt azonban idő, mikor egy hónapig sem ivott, ilyenkor józan pillanatai voltak. Hétfőn végkép kitört rajta az örület. A szobában levő nagy asztalt összetörte, a szőnyeget a fogával tépdésni kezdte, magára zárta az ajtót és nem engedett a szobába senkit. Őt gyermekünk van, csak nem maradhatunk éjjelre egy örülttel. Délután mentőket hívtunk és elvitettük. Most még a rendőrségen van, de ha tudnak helyet szorítani a kórházban, oda teszik. Ott azonban nem hagyom, hanem a rákospalotai szanatóriumba fogom szállíttatni.

Ez egyszer véletlenségből volt hely a közpórházban, mert meghalt egy örült és így annak a helyére fektették az új áldozatot. Szégyenletes állapot.

Somogyi Szilveszter dr, Szeged város főkapitánya a következőket mondotta a tragikus esettel kapcsolatban:

— A szegedi közpórház miatt sok kellemetlensége volt és van a rendőrségnek. Ezt a legújabb örültet is a szuterénben kellett volna elhelyeznünk, ha véletlenül meg nem hal egy beteg. Nincs hely örültek számára a közpórházban. Ez pedig nagyon súlyos helyzeteket

teremt, mert a család sem maradhat az örülttel együtt, a rendőrségnek pedig nem feladata az örültek ápolása. *Első és elmulaszt-hatatlan kötelessége a városnak fölépíteni az új közpórházat.*

Ezt mondotta a rendőrfőkapitány, ezt mondtuk mi már százszor és még sincs semmi foganatja.

Ezen ügygyel kapcsolatban kérdést intéztünk Hollós József dr-hoz, aki a következőket mondotta el munkatársunknak:

— Ez nemcsak speciálisan szegedi tünet, mert az egész ország sinyli az elmeegógyintézetek hiányosságát. Magyarországon *három-ezer* elmebajos van, ezzel szemben *háromezernek* van csak hely a kórházakban. Kivívőbb a helyzet Szegeden, mint bárhol másutt, mert itt a kórház tényleg teljesen alkalmatlan hely a betegek kezelésére. A fönt elmondott szomorú statisztikai adatokkal nem akartam a szegedi kórházat menteni, hisz minden becsületesen érző embernek erkölcsi kötelessége követelni az új közpórház felépítését.

Követelni kell az új közpórházat, ha más egyébre tud a város pénzt teremteni, erre a célra *kell*, hogy tudjon.

A Tisza tulsó partján.

— Miért nem fejlesztik Ujszegedet? —

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap, verőfényes szép tavaszi nap, az emberek bátorságot kaptak ahhoz is, hogy felöltő nélkül merészkedjenek ki az utcára és közönséggel, uri közönséggel volt tele Ujszeged. A football-verseny után az emberek százai lepték el az ujszegedi utakat, amelyek most már minden napsütéses időben tele lesznek a szegediekkel, akik átmennek a Tisza tulsó partjára egy kis friss levegőt szivni, meg nézni egy kis zöldességet.

És ilyenkor, amikor Ujszegeden jóformán mozogni is alig lehet, amikor minden ember, aki csak egy szabad perchez tud jutni, Ujszegedre rohan át, nem lehet másra gondolni, mint a mi nagy és szegényes élhetetlenségünkre. Van egy csodaszép városrésznünk, tiszta és egy kis munkával könnyen pormentessé tehető levegővel és nincs bennünk anynyi vállalkozói szellem, hogy ezt a szép helyet jövedelmezővé is tegyék. Ha azt a sok sétáló embert nézzük odaát Ujszegeden, lehetetlen másra gondolni, mint arra, hogy mindegyikük hasznót jelent egy ügyes és ötletes vállalkozásnak.

Ujszegeden ezidő szerint egy vendéglő, egy cukrászda és egy céllövészlet van. A versenypályáról, amely a pénzért lát is valamit a közönség, itt nem lehet szó.

A vendéglő, istenem, az ujszegedi vendéglő: jobb arról nem beszélni. Megirtuk már nem egyszer, hogy az ujszegedi vendéglőt rendszerint olyan emberek veszik bérbé, akik itt szeretnének meggazdagodni egy szezon alatt, de tőkével nem rendelkeznek. A vendéglőben eddig az volt a szokás, hogy csak az abonenseknek és azoknak főztek, akik előre rendelték meg az enivalót. Ha valakinek eszébe jutott, hogy Ujszegeden vacsorázzék, akkor azt mondták neki a pincérek:

— Miért nem tetszett rendelni telefonon vacsorát? — és az illető nem kapott semmit.

A kenyeret árusok hordták szét kosárban és a vendégeknek, ha véletlenül több asztal mellett ültek, addig kellett várni a felszolgálásra, hogy másodszer senki sem óhajtott az ujszegedi vendéglő vendége lenni.

A cukrászdáról annyit, hogy az Ujszegeden nyaraló családok is Szegedre jöttek, ha fagyaltot akartak enni. A céllövészetről semmit.

Ime, így nézett ki eddig Ujszeged. Isten ellen való vétek parlagon hevertetni ezt a kincseshányát és épen ezért itt van már az ideje, hogy azt csináljanak ebből a szép helyből, aminek azt a fekvése, a parkja, a levegője predestinálja. Nem kell ahhoz nagy befektetés, nem kell ahhoz semmi egyéb, mint